

Asia: VN/23633/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Reumaliitto ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta sairausvakuutuslain muuttamiseksi.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että lääkekustannusten vuosiomavastuun vuoden 2023 indeksikorjaus jätettäisiin pysyvästi tekemättä ja sen takia vuosiomavastuuseen tehtäisiin pysyvä tasomuutos vuoden 2024 alusta lukien. Ilman muutosta vuosiomavastuu nousisi 667,87 euroon vuonna 2024. Lisäkorvaukseen oikeuttavien lääkeostojen lääkekohtaista omavastuuta (2,50 euroa) ei ehdoteta muutettavaksi. Vuonna 2023 vuosiomavastuu on 592,16 euroa ja esityksen mukaan vuonna 2024 vuosiomavastuu olisi 619,39 euroa.

Reumaliitto pitää tärkeänä hallituksen esityksen tavoitetta parantaa paljon lääkkeitä käyttävien asemaa välttämällä vuosiomavastuun määrän nouseminen vuodelle 2024, mutta Reumaliitto vastustaa ehdotusta vuosiomavastuun pysyvästä tasomuutoksesta.

Hallitusohjelmaan sisältyy muutoinkin suunnitelma lääkkeiden arvonlisäveron korottamisesta, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen nostamisesta sekä sosiaaliturvan muutoksista, jotka heikentävät pienituloisten sairastuneiden asemaa entisestään.

Lääkehoito on usein elintärkeää ja siksi on yhteiskunnan etu varmistaa, että ihmiset voivat käyttää lääkkeitään lääkärin määräysten mukaisesti. Kalliita lääkkeitä sairautensa hoitoon tarvitsevat joutuvat maksamaan lääkkeiden vuosiomavastuun pahimmillaan kertamaksuna tammikuussa. Kun perheessä useampi sairastaa, maksut moninkertaistuvat. Kaikilla ei ole varaa tähän. Tästä syystä

Reumaliitto kannattaa lääkkeiden vuosiomavastuun tason laskemista tai ainakin sen jäädyttämistä edelleen, jotta lääkekaton summa pysyisi samana kuin vuonna 2023 (592,16 euroa).

Terveystieteiden maksukatot pyrkivät suojaamaan ihmisiä kohtuuttoman suurilta kustannuksilta, mutta maksukattojen taso on monelle sairastavalle liian korkea. Hallitusohjelman kirjaus ”mahdollistetaan lääkekorvausten vuosiomavastuun jakaminen osiin julkisen talouden näkökulmasta kustannusneutraalilla uudistuksella” toisi toteutuessaan helpotusta lääkekustannusten osalta kaikkein hankalimmassa tilanteessa oleville ja siksi se tulee toteuttaa mahdollisimman nopeasti. Lisäksi Reumaliitto esittää, että monesti taloudellisesti haastavimmassa elämäntilanteessa olevien alle 30-vuotiaiden lääkekatto tulisi puolittaa.

Pitkän tähtäimen tavoitteena tulee kuitenkin olla sairastuneiden kokonaismaksutaakan pienentäminen alentamalla lääkkeiden omavastuita ja yhdistämällä terveydenhuollon maksukatot, jonka taso sidotaan takuueläkkeen tasoon. Hallitusohjelman kirjaus ”uudistuksen kokemusten pohjalta arvioidaan edelleen maksukattoja koskevia selvitystarpeita” tulee toimeenpanna tällä hallituskaudella.

Mattila Maria
Suomen Reumaliitto ry